

Testvér-gyülekezeti és felekezeti kapcsolatok a Zempléni Református Egyházmegyében

Tiszaladány, 2022. június 11.

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

A 2021-es évet értékelő jegyzőkönyvek adatlapjait 70 gyülekezetből kaptam meg, amelyek alapján jelentésemet elkészíthettem. A 70 adatlapból ebben az évben először mindet sikerült beazonosítani, igaz egyetlen eset volt, amikor a gyülekezet neve nem volt feltüntetve, de a megadott válaszok alapján sikerült kideríteni, ennek a származási helyét is. A megkapott adatokból a következők állapíthatók meg a feltett kérdésekre érkezett válaszok alapján:

1/ Van-e testvérgyülekezetük Magyarországon területén?

62 gyülekezetből egyértelműen nemmel válaszoltak erre a kérdésre. Két gyülekezetben tüntettek fel testvérgyülekezeti kapcsolatot. A makkoshotycai testvérek a kunhegyesi és a börcsi református testvéreket nevezték meg. A Tiszaladányi gyülekezet pedig az Alsó és Felső berecki gyülekezetekre tekint testvérgyülekezeti kapcsolatnak. Négy gyülekezetből nem válaszoltak erre a kérdésre és két gyülekezetből pedig tavalyhoz hasonlóan olyan válasz érkezett, hogy: részben. Erre nézve a tavalyi megállapításom most is érvényes: „Az elgondolkodtató válasz arra is utalhat, hogy nincs egyértelmű definíciója a testvér-gyülekezeti státusznak. A korábbi években kapott jegyzőkönyvekből is lehet arra következtetni, hogy testvér gyülekezetnek érezheti egyik gyülekezet a másikat akkor is, ha lelkészeik rendszeresen helyettesítik egymást, illetve sok esetben a lelegevenebb testvér-gyülekezeti kapcsolat az anyaegyházközség és a hozzá kapcsolódó filia, vagy társ egyházközségek között alakul ki, akkor is, ha ezt az állapotot nem egyértelműen nevezzük testvér-gyülekezeti kapcsolatnak.” Az előző évben megállapított jelenség továbbra is tartja magát, miszerint a testvér-gyülekezeti státusz, vagy állapot immár elsvadni látszik. Ezt a folyamatot valószínűleg felgyorsította az előzőévek során a COVID járvány. Az eddig pandémia nélkül töltött rövid időszakban egyenlőre nem tudtak változtatni ezen gyülekezeteink.

2/ Milyen egyéb gyülekezeti kapcsolatai vannak hazai gyülekezetekkel (pl.: kirándulások, nőszövetség, presbiteri szövetség, belmissziós csoport, egyéb)

A kérdésre 37-en nem válaszoltak semmit, 6-an jelezték, hogy nincs egyéb gyülekezeti kapcsolatuk, és 1 gyülekezetből írták, hogy a pandémia miatt nem tudták megtartani a szokásos, vagy megtervezett kirándulásokat, más gyülekezetekkel való találkozásokat. 26 helyről azonban azt jelezték, hogy egyéb kapcsolatokat is ápolnak a 2021-es esztendőben. A legtöbben a nőszövetségen keresztül egymással tartott kapcsolatokat nevezték meg. Ilyen gyülekezetek: Alsóberecki, Bodroghalom, Felsőberecki, Makkoshotyka, Mezőzombor, Ond, Sátoraljaújhely, Sárospatak, Szerencs. Tizenegy gyülekezet jelezte, hogy kihasználta a kirándulások alkalmával adódó lehetőségeket más gyülekezetek meglátogatására, megismerésére. A cserkészlet lett feltüntetve az egyéb gyülekezeti kapcsolatok ápolása okán a szerencsi, a legyesbényei, és a bekecsi jegyzőkönyvekben. A Széphalomból érkező jegyzőkönyvből megtudjuk, hogy értékes lehetőséget biztosít a szöványgyülekezetek egyházmegyei találkozója is, a gyülekezetek közötti találkozásra. A közös alkalmak látogatásáról számolnak be, több helyről is, az egymás mellett élő, szomszédos gyülekezetek. Ezek közül azonban a jegyzőkönyvek bizonyossága alapján érdemes kiemelni a hegyközi gyülekezetek összetartását.

3/ Van-e kapcsolatuk határon túli gyülekezetekkel?

Ennél a kérdésnél 44 nem és 26 igen válasz volt számolható. A határon túli gyülekezetekkel kapcsolatot tartók közül többen vannak, akik nem csupán egy ország területén ápolnak ilyen jellegű gyülekezeti kapcsolatokat. A legtöbben Kárpátaljai kapcsolatokat jeleztek. Tizennégy (14) ilyen gyülekezet van: Bekecs, Bózsva, Felsőregmec, Füzér, Füzérkajata, Kisrosvány, Legyesbénye, Mezőzombor, Mikóháza, Pálháza, Pusztafalu, Sárospatak, Semjén, Vilyvitány. Erdélyből, illetve a Partium területéről 13 gyülekezet jelezte a kapcsolattartást. Ide tartozik: Cigánd, Füzérkomlós, Füzérradvány, Kovácsvágás, Makkoshotyka, Nyíri, Sárospatak, Szerencs, Taktaharkány, Taktaszada, Tiszaladány, Tokaj, Vámosújfalú. Felvidéki kapcsolatokról 8 gyülekezet számolt be, úgymint: Bózsva, Felsőregmec, Kisrosvány, Makkoshotyka, Mikóháza, Pálháza, Semjén, Vilyvitány. Holland kapcsolatokat jeleztek Nagyrosványról és Ricséről. A szerencsi reformátusok pedig az USA –ból, a Missouri Állambeli Jefferson City református gyülekezettel tartanak kapcsolatot.

4/ Volt-e vendégszolgáló a gyülekezetben?

Hetven jegyzőkönyvből 43 számol be arról, hogy 2021-ben az evangelizációs alkalmakat nem tartottak, vendég igehirdetőt nem hívtak. Gyakran jelezték, hogy a járvány helyzet miatt óvatosságból döntöttek így. Huszonhét (27) gyülekezet azonban igennel válaszolt erre a kérdésre. Több esetben helyettesítés kapcsán, legátus fogadásakor, vagy a szomszédos gyülekezetekkel való kapcsolat tartás alkalmával valósultak meg ilyen jellegű szolgálatok egyházmegyénk gyülekezeteiben. Voltak azonban olyan gyülekezetek is (13), ahol egyházmegyénk területén kívülről érkeztek vendégszolgálók. Így történt ez 2021-ben: Erdőhorvátiban, Füzérkomlóson, Pácinban, Prügyön, Nagyrosványon, Nyíriben, Sárospatakon, Sátoraljaújhelyen, Semjénben, Szerencsen, Tiszalúcon, Tarcalon, és Taktaszadán.

5/ Van-e külföldi, nem református gyülekezettel kapcsolat? (Ha igen, akkor melyik országból, melyik gyülekezettel tartják a kapcsolatot?)

65 gyülekezetben nincs ilyen, azonban 5 gyülekezetből jeleztek ilyen kapcsolatot. A szerencsi gyülekezet a jeffersoni presbiteriánusokkal, Tiszaladány a Székelyudvarhelyi gyülekezet valamelyik felekezetével tart kapcsolatot. A tiszakarádi jegyzőkönyv arról tudósít, hogy a dél-koreai (presbiteriánus) misszióval tart kapcsolatot. Taktabáj és Taktaszada jegyzőkönyveiben ugyan igen válasz szerepel a kérdésre (*Van-e külföldi, nem református gyülekezettel kapcsolat?*), de sem ország, sem felekezetet nincs feltüntetve az adatlapon.

6/ Melyik felekezettel tartottak Egyetemes Imahetet, milyen formában?

A tavalyi jegyzőkönyvhöz hasonlóan, a 2021-es beszámolók ismét 45 gyülekezet esetében jelezték, hogy nem tartották meg az ökumenikus imahetet. Némely esetekben a katolikus lelki vezetők elzárkózását, illetve elfoglaltságát jelölték az egyetemes imahét elmaradásának okaként, de legtöbben a járványhelyzet miatt nem szervezték meg az egyébként szokásos alkalmakat. A római katolikus testvérekkel 19 gyülekezet, a görög katolikus testvérekkel 13, az evangélikus testvérekkel pedig 6 gyülekezet tartott közös alkalmakat. Ahol sikerült az ökumenikus találkozásokat megvalósítani, ott általában egymás templomaiban, felváltva látogatták egymást. Több esetben szeretetvendégséggel zárták a közös alkalmakat. Általában két-három este gyülekeztek közösségeink ökumenikus istentiszteletekre, de beszámoltak 4 vagy több estés alkalmakról is. Érdeemes talán megemlíteni, hogy az egyházmegyében mindössze három gyülekezet van, ahol Római katolikusokkal, Görög katolikusokkal és Evangélikusokkal egyaránt összegyülekezhetnek a reformátusok. Ilyen gyülekezetek csak Sárospatakon, Sátoraljaújhelyen, és Tokajban vannak egyházmegyénk területén, a jegyzőkönyvek tanúsága szerint.

7/ Történt-e más ökumenikus esemény a tárgyévben?

A tavalyi évhez képest már érezhetően több ökumenikus alkalom megtartására kerülhetett sor 2021-ben. A 2020-as esztendőben még 50, a tárgyévben már csak 40 gyülekezet jelezte, hogy egyáltalán nem tartottak ökumenikus alkalmakat. Harminc (30) gyülekezetben sikerült ökumenikus alkalmakat megvalósítani, ami jelentős javulást mutat a tavalyi tizenöthöz képest. Az ökumenikus alkalmak a történelmi egyházak képviselőivel illetve önkormányzati alkalmak során valósultak meg.

Tizenegy (11) helyről jeleztek közös aug. 20-i ünnepséget, kenyérszentelést illetve az újkönyér megáldást. Öt gyülekezetben tartottak közös adventi alkalmakat, gyertyagyújtást: Alsó- és Felsőberekiben, Mezőzomboron, Kenézlőn és Karoson. Ökumenikus esemény volt a Trianoni megemlékezés alkalmával Tokajban és Cigándon. A szőlő és a bor megáldásra kerülhetett sor Sátoraljaújhelyen és Tolcsván. A házasságvetére a szerencsi és az ondi reformátusok a görög katolikus testvérekkel közösen készültek. A görög katolikus kápolna 25 éves felszentelésének évfordulóján vettek részt a tállyai, a monoki, és a golopi reformátusok. Október 23-i ünnepségen voltak ökumenikus közösségben a tiszalúci és a mezőzombori gyülekezetek. Ökumenikus bibliaórákat tartottak Vilyvitányban és Mikóházán. Tudósítanak a jegyzőkönyvek még ökumenikus idősök napjáról, a kommunizmus áldozataira történt megemlékezésről, orvosi rendelő átadásáról, a Füzéri Várkápolna szenteléséről, ravatalozó átadóról, közösen tartott halottak napjáról, koncertekről, sőt egy gyülekezet ökumenikus vakaró szenteléséről is beszámolt.

8/ Milyen történelmi felekezetek és nem történelmi felekezetek vagy más vallások vannak az egyházközségek területén?

Erre a kérdésre 6-an nem válaszoltak, két helyről jelezték, hogy nincs más felekezethez, másik valláshoz tartozó csoport a településükön.

56 helyről jelezték, hogy Római katolikus testvérek élnek településükön.

Görög katolikus testvérek jelenlétéről 41 helyről tudósítottak a jegyzőkönyvi adatok.

Evangelikus testvéri közösségekről 7 gyülekezetből kaptam jelzést.

A tavalyi adatoknak megfelelően Ortodox Zsidó hitközséghez tartozó közösséget jeleztek Tokajból, illetve zsidóhitközséghez tartozókról számol be a bodrogkeresztúri jegyzőkönyv is. A Hit gyülekezete jelenlétét a tavalyi 4 helyhez képest immár 10 egyházmegyei településről jelezték. Ez mindenképpen jelentős erősödést, vagy ha úgy tetszik térhódítást jelent a részükről.

Továbbá Adventisták 5 egyházmegyei településen élnek a jegyzőkönyvek tanúsága szerint. Füzérkomlóson, Kovácsvágáson, Ondon, Nyíriben, és Szerencsen. Pünkösdistákról ír a pácini, a semjéni és a tiszakarádi jegyzőkönyv. Az Óskeresztyén Apostoli Egyház jelenlétét csupán Karcsáról jegyezték fel. Szabadkeresztyén felekezetekhez tartozókat említenek még a semjéni és a kisorvágyi jegyzőkönyvek.

A nem keresztyén felekezetek közül a Jehova tanúi közösséghez tartozók vannak a legtöbb helyen jelen. 23 gyülekezetből jelezték, hogy településükön Jehova tanúi élnek. Erőszakosságról, konfliktusról már tavaly sem, és most sem jeleztek velük kapcsolatban.

Az olaszliszakai jegyzőkönyv idén is jelezte, hogy Choi Yong személyével megkezdett Dél Koreai cigány misszió a református egyház jóváhagyásával indult. Vele személyesen jó a kapcsolat, a munkatársai azonban túlbuzgó viselkedésükkel okoztak már konfliktusokat.

9/ Milyen jellegű a helyi önkormányzat és az egyházközség közötti kapcsolat?

Erre a kérdésre ketten nem válaszoltak. Egyedül Zemplénagárdból jelezték, hogy rossznak mondható a gyülekezet és az önkormányzat kapcsolata. A pácini jegyzőkönyv arról számol be, hogy szóban segítőkészek, de a gyakorlatban elmarad a segítség. Öt gyülekezetből jelezték, hogy formális, illetve semleges a kapcsolat az önkormányzattal. A többi jegyzőkönyv (61) alapján elmondható, hogy az önkormányzatokkal ápolts gyülekezeti kapcsolatok együttműködőnek, jónak, rendezetnek, sőt kiválónak nevezhetők. Sokszor kölcsönös segítségről, anyagi támogatásról, közös munkákról, együtt tartott ünnepekről írtak a jegyzőkönyvekben.

10/ Egyéb észrevétel, megjegyzés a testvérgyülekezeti és felekezeti kapcsolatokról:

64 gyülekezetből nem érkezett egyéb észrevétel, megjegyzés a felekezeti kapcsolatokról. Vámosújfalúból arról számolnak be ismét, hogy a pandémia közelebb hozta az egyházak képviselőit a településen. Szerencséről írták, hogy a testvér-gyülekezeti kapcsolatokat évenként egyszer látogatás formájában ápolják, illetve telefonon és internetes felületen is kapcsolatot tartanak. Az új római plébánossal jó a kapcsolatuk, a görög katolikus kapcsolat remek. Bodroghalomról írták, hogy a más felekezeti szolgáltatásokkal jó a kapcsolat, szükség esetén helyettesítik is egymást hittanórákon.

Összegzésként elmondható, hogy ahol megvalósul a Jézus főpapi imájában elhangzó kérés: „De nem értük könyörgök csupán, hanem azokért is, akik az ő szavukra hisznek énbennem; **hogymindnyájan egyek legyenek**, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned.”. (Jn.17,20) Ahol tehát megvalósul ez az egység a krisztuskövetők között, felekezettől függetlenül is, ott egyértelműen szebbé, gazdagabbá, tartalmasabbá lesz a hitélet. Az ilyen közösségek nem csak a gyülekezetekre, az egész településre nézve áldások hordozóivá válnak. Isten segítsen ebben mindnyájunkat!

Végezetül: Határozati javaslatom nincs.

**Kérem a Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlést, hogy fogadja el jelentésemet!
Tisztelettel: Tar László Péter**

Tiszaladány, 2022. június 11.